

Antje Jackelén: Griftetal vid Sara Danius begravning

Talare

Antje Jackelén
Ärkebiskop

Datum

8 november 2019

1 En sista gång är vi samlade med Sara kroppsligen i vår mitt. Än en gång är det
högtid, skönhet och stil kring henne. Idag omsluter vi henne i tacksamhet för
hennes liv, för allt hon har fått ge och betyda. Här får vi uttrycka vår sorg och
saknad och överlämna henne i Skaparens kärleksfulla och nyskapande händer.

5

Sara fick möjligheter och utmaningar i livet utöver det vanliga. Och hon tog
dem. Hon erövrade en självklarhet i allt – och berörde. Sällsynt styrka och
lyskraft, stilistisk och intellektuell glans, modig beslutsamhet, hög integritet –
sådana är beskrivningarna av Sara som vi har hört och läst, särskilt nu efter
10 hennes död.

Trots alla dessa fantastiska ord var även Sara varken mer eller mindre än just en
människa, sammansatt och komplex. Också hos henne kämpade bra och
mindre-bra, gott och ont med varandra. Hon var en offentlig person, den första
15 kvinnan på en traditionstyngd post, en skarp litteraturvetare, lärare, författare
och vän. Och i allt detta storasyster i en stor släkt, dotter och framför allt
mamma.

Barndomens många flyttar skärpte hennes förmåga att iaktta och se mönster i
20 hur vi människor är med varandra. Tonårstiden hos pappa Lars, med flygel,
böcker och läsning i överflöd, lät kärleken till ord och distinkta uttryckssätt
djupna. Inte undra på att detaljerna kunde bli så storartade hos Sara – och på ett
pregnant sätt uttrycka en helhet: den blå tvålen, knytblusen, klänningarna som
gjorde henne till något helt annat än ett smycke på en mans arm.

25

Hon brann för bildning och förkroppsligade dess väsen att kunna kliva mellan
olika ämnen, koppla ihop högt och lågt, se djupet i ytan. ”Lite förenklat, men på
ett ungefär”, med sådana ord kunde hon tillgängliggöra kunskap och insikt. Om
en av historiens alltför osedda briljanta kvinnor sade hon: ”I regel presenteras

hon tillsammans med andra ..., i stil med ett sladdrigt salladsblad inklämt mellan två hamburgerbröd. Som av en händelse råkar dessa vara män ...”

35 Kärleken till ordet, den delar Sara med Gud. ”I begynnelsen fanns Ordet. Och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud.” Så börjar Johannevangeliet. Där står också: ”I Ordet var liv, och livet var människornas ljus. Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.” (Joh 1:4-5) Sara fick nåden att förmedla något av livet och ljuset i Ordet till oss. Även i sjukdomens skugga. ”Risken är större, men rädslan är mindre”, sa hon efter att cancer hade kommit
40 tillbaka.

Johannevangeliets poäng är att det där ljuvliga, levande, gudomliga ordet har fått kropp och gestalt. Ett sant ljus som ger alla människor ljus, men som ändå inte togs emot av alla. Världen kände det inte, trots att hela dess existens är
45 beroende av det och längtar efter det! Jesus kom, såg och dödades – för att segra över synd och död och så föda oss på nytt till ett odödligt hopp. ”Lite förenklat, men på ett ungefär.”

Som många av oss förenades Sara i sitt dop med den väg som Jesus Kristus har
50 öppnat för oss. Hon bekräftades i den vid sin konfirmation och bar den in i sitt vuxenliv. Hon gläntade tillräckligt mycket på dörren till sitt inre liv så att vi kan veta att bibelns, bönen och välsignelsens ord bar ett särskilt ljus för henne.

Sara var berörd av nåden. Hennes glädje över uppdraget som ständig sekreterare
55 bottnade i övertygelsen att tjäna någonting som är större än det vi är som individer, att vara ett led i en lång rad, att ta vid där andra har slutat, försöka utveckla efter bästa förmåga och sedan lämna vidare. En sådan hållning rymmer både stolthet och ödmjukhet. Den ger plats för mod i såväl framgång som motgång.

60 ”Risken är större, men rädslan är mindre.” Detta är större än bildning. Här talar tillit. Intellekt och känslor har nått samförstånd. Tillit gör livet uthärdligt. När hjärna och hjärta förstår varandra växer vishet. Så att vi kan acceptera oss själva som de sammansatta och komplexa varelser vi alla är. Så att vi kan ta emot
65 varandra som medmänniskor. Så att vi kan förstå sammanhang och vårda den skapelse som vi är en del av.

När Sara i en intervju pressades att välja mellan bildning och vishet bestämde

70 hon sig för visheten. ”Jag fick undervisning av visheten, hon som med sin konst har format allt”, säger mer än tvåtusen år gamla ord i Bibeln (Salomos vishet 7:22).

75 Vi har nog alla i en eller annan form sett Michelangelos berömda målning i Sixtinska kapellet, där Gud Skaparen med sitt finger rör vid Adam och överför livsgnistan. Det som inte uppmärksammas lika mycket är att Gud med sin andra arm håller om en kvinna, som kan vara just visheten, hon som med sin konst har format allt.

80 Nej, visheten är inte ett smycke på en mans arm. Hon är den kraft som håller ihop oss med Skaparen. Visheten ger oss inblick i livets och Guds innersta, nämligen att ”störst av allt är kärleken” (1 Kor 13:13).

85

Gud, du är livets källa.

I dig är det som vi lever och rör oss och är till.

90 Bevara oss i liv och död i din kärlek.

Låt oss av nåd få gå in i ditt rike.

Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre.

95

Amen.

Taggar

2010-tal, 2019, Hyllningstal

100

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/antje-jackelen-griftetal-vid-sara-danius-begravning>

105